

Mapa věčnosti

Eben Alexander, M.D.
a Ptolemy Tompkins

Volné pokračování bestselleru *Jaký je život po životě*

Mapa věčnosti

Mapa věčnosti

Eben Alexander, M.D.
a Ptolemy Tompkins

Original title: Eben Alexander LLC with Ptolemy Tompkins: THE MAP OF HEAVEN

Copyright © 2014 by Eben Alexander LLC

Cover picture © Thinkstock

Cover design © Francesca Spinelli, 2014

Czech edition © Fortuna Libri, Praha 2014

Translation © Zuzana Amchová, 2014

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri

www.fortunalibri.cz

Odpovědná redaktorka Alena Peisertová

První vydání

Všechna práva vyhrazena

Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, ukládána do informačních systémů
nebo rozšiřována jakýmkoli způsobem, ať už elektronicky, mechanicky,
fotografickou cestou nebo jinými prostředky bez souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7321-912-3

*Všem odvážným duším,
jejichž milující srdce touží
po pravdě naší existence.*

OBSAH

<i>Úvod</i>	9
1. Dar vědomosti	32
2. Dar významu	43
3. Dar vidění	67
4. Dar síly	84
5. Dar náležitosti	91
6. Dar radosti	113
7. Dar naděje	130
 <i>Poděkování</i>	 153
<i>Dodatek: Odpovědi jsou v nás všech.</i>	156
<i>Bibliografie.</i>	165

ÚVOD

*Jsem dítětem země a hvězdnaté oblohy,
ale mým pravým domovem je nebe.*

ÚRYVEK STAROVĚKÉHO ŘECKÉHO TEXTU,

JENŽ INSTRUUJE DUŠI PRÁVĚ ZEMŘELÉHO

PRO POBYT V ZÁHROBÍ.

Představte si mladý pár na jejich svatbě. Obřad již skončil a svatebčané se tlačí na schodech kostela, aby se všichni společně vyfotografovali. V tu chvíli však jako by je ženich s nevěstou ani neviděli. Hledí si navzájem hluboce do očí – do oken duše, jak napsal Shakespeare.

Hluboce. Zvláštní výraz pro popis něčeho, o čem víme, že to ve skutečnosti hluboké být nemůže. Zrak je přece čistě fyzickou záležitostí. Světelné fotony se odráží od sítnice v zadní části oka, pouhé 3–4 centimetry za zorníčkou a informace, kterou nesou, se přeměňuje v elektrochemické impulzy, jež putují přes oční nerv do zrakového centra v zadní části mozku. Zkrátka čistě mechanický proces.

Každý z nás však ví, co máme na mysli, když řekneme, že někomu hledíme hluboko do očí. Vidíte jeho duši – část lidské bytosti, o níž před nějakými 2500 tisíci lety řecký filozof Hérakleitos napsal: „Hranice duše byste nenalezli, ani kdybyste putovali na věky, tak je hluboká a rozlehlá.“ Ať už je to

iluze či ne, nahlédnout do té hlubiny, když se nám ukáže, je velmi silný zážitek.

Tuto hloubku vnímáme nejsilněji při dvou příležitostech: když se zamilujeme a když vidíme někoho umírat. Většina z nás někdy zažila tu první, tu druhou již méně z nás – v naší společnosti, která smrt skrývá mimo náš dohled. Zdravotníci a pracovníci hospiců, kteří smrt vídají běžně, budou ihned vědět, o čem mluvím. Najednou je tam, kde byla před chvílkou hloubka, jen povrch. Živoucí pohled – i když se jednalo o velmi starého člověka, jehož pohled je již neostrý a těkavý – najednou vyhasne.

Totéž vidíme i při smrti zvířete. Přímé spojení s tím, co religionistik dvacátého století Titus Burckhardt nazývá „vnitřní svět duše“, mizí a z těla se stává v podstatě odpojený přístroj.

Představte si tedy onoho ženicha s nevěstou, jak si hledí vzájemně do očí a vidí bezednou hlubinu. Závěrka cvakne, snímek je zvěčněn. Dokonalý záběr dokonalého páru novomanželů.

Přeskočme o pár dekád vpřed. Představte si, že tento pár měl děti, a že i tyto děti založily své vlastní rodiny. Muž z obrázku již zemřel a žena žije sama v domě s pečovatelskou službou. Děti ji navštěvují, v novém domově si našla přátele, přesto se někdy, tak jako právě teď, cítí osamělá.

Je deštivé odpoledne a žena, sedící u okna, zdvihla onu fotografii, která ve svém rámečku stála na nočním stolku. V našedlém světle, které do místnosti proudí zvenku, si svůj svatební snímek prohlíží. Fotografie, stejně jako žena, urazila dlouhou cestu, než se dostala právě sem. Původně byla založena ve svatebním albu, které přešlo k jednomu z jejích dětí, pak byla zarámována a přestěhovala se s ní do pečovatelského

domu. I když je již křehká, nažloutlá podél krajů a trochu zohýbaná, přežila. Žena se dívá na mladou nevěstu, kterou byla, jak hledí do očí svého novomanžela, a vybavuje si, jak právě v tu chvíli pro ni byl skutečnější než cokoliv jiného na světě.

Kde je teď? Existuje ještě?

Když má žena dobrý den, ví, že existuje. Není přece možné, aby muž, kterého tak moc a tolik let milovala, jen tak zmizel, když jeho tělo zemřelo. Ví – mlhavě – co o tom říká náboženství. Její manžel je v nebi: v nebi, v nějž věří, alespoň tedy podle více či méně pravidelného celoživotního navštěvování kostela. V hloubi duše si však nikdy nebyla zcela jistá.

V ostatní dny – dny jako je tento – pochybuje. Ví totiž také, co si o tomto tématu myslí věda. Ano, svého manžela milovala. Láska je však cit, pouhá elektrochemická reakce, jež se odehrává někde v hlubinách mozku a uvolňuje do těla hormony, které ovlivňují naši náladu, říkají nám, zda být smutní či veselí, radostní či zoufalí.

Láska zkrátka není skutečná.

A co je skutečné? To je přece jasné. Molekuly oceli, chromu, hliníku a plastu, které tvoří židli, na níž sedí, atomy uhlíku, z nichž se skládá papír, na němž je vytištěna fotografie, kterou právě drží v ruce, sklo a dřevo rámečku, jenž ji chrání. A samozřejmě i diamant a zlato jak jejího zasnubního, tak i snubního prstýnku: i ty jsou skutečné.

Ale dokonalý, celistvý a věčný svazek lásky mezi dvěma nesmrtelnými dušemi, jež mají tyto prsteny symbolizovat? To jsou jen pohádky. Pevná, hmatatelná hmota – ta je skutečná. Vždyť nám to říká věda.

To, co je uvnitř, je naše pravá povaha.

AL-GHAZÁLÍ, ISLÁMSKÝ MYSTIK Z II. STOLETÍ

Kořen slova *realita* je tvořen latinským slovem *res* – „věc“. Věci v našem každodenním životě, jako jsou pneumatiky, pánvičky, fotbalové míče a zahradní houpačky jsou skutečné, protože jsou každý den stejné, neměnné. Můžeme se jich dotknout, potěžkat je v ruce, položit je, a později se vrátit a najít je stejné, nezměněné, tam, kde jsme je zanechali.

I my samotní jsme samozřejmě tvoření hmotou. Naše těla jsou tvořena prvky, jako je vodík, první a nejjednodušší prvek, i složitějšími prvky, jako jsou dusík, uhlík, železo a hořčík. Všechny tyto elementy byly uvařeny – vytvořeny – v nepředstavitelném horku a tlaku, v srdci starodávných, již dávno zaniklých hvězd. Jádra uhlíku mají šest protonů a šest neutronů. Z osmi pozic na vnějším orbitu, kde obíhají elektrony, jsou čtyři obsazeny elektrony a čtyři jsou volné, aby se elektrony dalších atomů či prvků mohly navázat na atom uhlíku tím, že své elektrony napojí na volná místa. Tato specifická struktura umožňuje napojovat se s ohromující efektivitou na další atomy uhlíku, stejně jako na další typy atomů a molekul. Jak organická chemie, tak i biochemie – rozsáhlé obory, které umenšují ostatní podobory chemie – se zaměřují jen na chemické interakce, jejichž součástí je uhlík. Celá chemická struktura života na Zemi je založena na uhlíku a jeho jedinečných vlastnostech. Je to lingua franca světa organické chemie. Když se atomy uhlíku podrobí obrovskému tlaku, vzájemně se propojí s novou silou a houževnatostí, a promění se z černé, přízemní hmoty, s níž si jej nejčastěji spojujeme, v nejmocnější přírodní symbol vytrvalosti a pevnosti – diamant.

I když jsou však atomy uhlíku a několika dalších prvků, jež tvoří převážnou většinu lidského těla, v zásadě nesmrtelné, naše těla jsou extrémně pomíjivá. Nové buňky se rodí

a staré umírají. V každém okamžiku si naše těla berou i vrací hmotu fyzickému světu kolem nás. Nebude to dlouho trvat – v kosmickém měřítku pouhé mrknutí oka – a naše těla se navrátí do cyklu přírody úplně. Znovu se spojí s tokem uhlíku, vodíku, kyslíku, vápníku a dalších primárních látek, které se zde na Zemi zas a znovu tvoří a rozkládají.

Na tomto pohledu samozřejmě není nic nového. Slovo *humánní*, lidský, má stejný základ jako latinské slovo *humus*, země. Stejného původu je i anglické slovo *humble*, pokorný či skromný, což dává smysl, protože nejlepším způsobem, jak zůstat pokorný, je uvědomit si, z čeho jsme stvořeni. Dávno předtím, než nám to do nejmenšího detailu osvětlila věda, různé kultury po celém světě věděly, že naše těla pochází ze země, a že po naší smrti se k ní navrací. Jak říká Bůh Adamovi – jehož jméno je odvozeno z hebrejského *adamah*, hlína – v knize Genesis: „Prach jsi, a v prach se obrátíš.“

My lidé jsme s tím však nebyli zrovna srozuměni. Celou historii lidstva lze vnímat jako reakci na tuto naši zdánlivou „přízemnost“, a pocity bolesti a nekompletnosti, které nám způsobuje. Máme tušení, že za tím musí být něco víc.

Moderní věda – nejnovější a zdaleka nejмocnější z našich odpovědí na tento pradávňý neklid, vyvolaný naší smrtelností – vznikla z velké části z prastaré techniky manipulace s chemickými látkami, zvané alchymie. Původ alchymie je ztracen v propadlišti dějin. Někdo tvrdí, že má původ ve starověkém Řecku, někdo má za to, že první alchymisté žili již mnohem dříve, snad v Egyptě, a že její název je odvozen od egyptského výrazu *Al-Kemi* neboli „černá země“ – což údajně odkazuje na úrodnou černozem na březích Nilu.

Našli bychom alchymisty křesťanské, židovské, muslimské i taoistické a konfuciánské. Alchymie byla zkrátka rozší-

řena všude. Bez ohledu na to, kdy a kde vznikla, rozrostla se v úžasně bohatou a složitou sbírku postupů a praktik. Většina z nich se zabývala tím, jak přeměnit „základní“ kovy, jako jsou měď či olovo, v zlato. Hlavním cílem alchymie však bylo navrátit se do stavu nesmrtelnosti, o němž se alchymisté domnívali, že jej lidstvo původně mělo, ovšem již dávno o něj přišlo.

Mnohé nástroje a metody moderní chemie byly objeveny právě alchymisty, často za značného rizika. Zacházet s fyzickou hmotou může být nebezpečné – kromě toho, že riskovali otravu či explozi, jim hrozily i potíže s místními náboženskými autoritami. Stejně jako věda, jíž alchymie dala vzniknout, i ona sama byla – zejména v Evropě v letech před vědeckou revolucí – kacířstvím.

Jedním z hlavních alchymistických objevů v průběhu snahy alchymistů o dosažení nesmrtelnosti byl poznatek, že když podrobíte chemickou látku či prvek tomu, co nazývali „transmutace“ – když je například zahřejete či smísíte s jinou látkou, s níž reaguje – změní se v něco jiného. Stejně jako je tomu u ostatních darů z minulosti, i tato znalost je pro nás již samozřejmá, ovšem jen proto, že jsme si nemuseli dát tu práci ji objevit.

První věk byl zlatý.

OVIDIUS, PROMĚNY

Proč se alchymisté tak zajímali o zlato? Jeden z důvodů je zřejmý. Méně významní alchymisté, tedy ti, kteří nechápali hlubší, skryté duchovní aspekty alchymie – se jednoduše snažili zbohatnout. Skuteční alchymisté se však zajímali o zlato z jiného důvodu.

Zlato, stejně jako uhlík, je neobyčejný prvek. Jádru atomu zlata je velmi veliké. Obsahuje 79 protonů, a jen čtyři další

stabilní prvky jsou těžší. Tento velký kladný elektrický náboj způsobuje to, že se elektrony obíhající kolem jádra pohybují výjimečně rychle – přibližně poloviční rychlostí ve srovnání s rychlostí světla. Když ze Slunce, vesmírného tělesa v alchymistických textech nejčastěji spojovaného se zlatem, doletí na Zemi foton a odrazí se od atomu zlata, a tento foton pak vstoupí do našeho oka a narazí do sítnice, informace, jíž to přinese do našeho mozku, dává vzniknout neobyčejně příjemnému vjemu v našem vědomí. My lidé na zlato reagujeme velmi silně, dnes stejně jako v minulosti.

Zlato pohání velkou část ekonomické aktivity na této planetě. Je krásné a poměrně vzácné, nemá však významnou užitnou hodnotu – alespoň tedy ne takovou, jakou mu přisuzujeme. My, jako živočišný druh, jsme se *rozhodli*, že má cenu, nic víc za tím není. Právě proto je alchymisté tak usilovně hledali, ať už prostřednictvím materiálních pokusů, či prostřednictvím meditačních praktik, které tyto experimenty často doprovázely. Zlato pro ně představovalo pevné, hmatatelné zpodobnění nebeské stránky lidské bytosti – nesmrtelné, věčné duše. Alchymisté se snažili získat nazpátek druhou stránku lidského bytí – onu zlatou stránku, která se pojí s tou pozemskou, aby z nás udělala to, čím jsme.

Jsmo z jedné části tvoření nebem a z jedné části zemí, a alchymisté to věděli.

I my bychom to měli vědět.

Jak jsme se učili, vlastnosti zlata, jako například jeho „krása“, a dokonce i samotná jeho barva, jsou ještě méně skutečné. Jsou jen reaktivními vzorci, jež generuje náš mozek v reakci na hormonální zprávy vysílané naším tělem v reakci na situace, vyvolávající pocit ohrožení či touhy.

Láska. Krása. Laskavost. Přátelství. Pohled materialistické vědy nám neponechává prostor, abychom je považovali za skutečné. Když tomu uvěříme, stejně jako věříme, že význam není skutečný, ztrácíme své spojení s nebem – spojení, jež spisovatelé starověkého světa někdy nazývali „zlatou nití“.

To nás oslabuje.

Láska, krása, laskavost i přátelství jsou skutečné. Jsou skutečné jako déšť. Stejně skutečné jako máslo, jako dřevo, kámen, plutonium, prstence Saturnu či dusičnan sodný. Na přízemní, pozemské úrovni existence je snadné to ztratit z očí.

Co však ztrácíme, můžeme opět nalézt.

Národy, jež neznají písmo, si nejsou vědomy mnoha věcí, nebyvají však hloupé – jelikož se totiž musí spoléhat na svou paměť, je větší pravděpodobnost, že v paměti udrží, co je skutečně důležité. Na rozdíl od nich gramotné národy se často ztrácejí v rozsáhlých knihovnách plných zaznamenaných informací.¹

RELIGIONISTA HUSTON SMITH

Lidé ve své moderní podobě obývají svět už asi sto tisíc let. Po většinu této doby pro nás byly velmi důležité tři otázky.

Kdo jsme?

Odkud pocházíme?

Kam směřujeme?

Po valnou většinu našeho času na této planetě lidé ani na chvíli nepochybovali o tom, že duchovní svět je skutečný.

¹ Huston Smith, *The Way Things Are*, str. 79

Věřili jsme, že je místem, odkud jsme přišli, když jsme se narodili, a že je místem, kam se po smrti vrátíme.

Celá řada vědců se dnes domnívá, že jsou na pokraji poznání všeho, co je ve vesmíru k poznání. Mezi některými těmito vědci se dnes mluví o „Teorii všeho“. Teorii, jež zahrne veškerá data o vesmíru, která v současnosti máme k dispozici: teorii, která podle některých názorů, vysvětlí vše.

Na této teorii je však něco dost zvláštního. Nezahrnuje odpověď ani na jednu z otázek, vypsanych výše – otázek, jejichž zodpovězení pro nás bylo po 99,9 % trvání našeho života na Zemi nejdůležitější. Tato Teorie všeho se o nebi vůbec nezmiňuje.

Slovo *nebe* původně znamenalo prostě jen oblohu. Takový je význam slova v Novém zákoně, překládaného jako „nebe“. Španělský výraz pro nebe, *cielo*, také znamená „obloha“ a má společný kořen s anglickým slovem *ceiling*, strop. I když víme, že nebe ve skutečnosti není *tam nahoře*, mnozí z nás i nadále vnímají, že existuje ještě jedna či více dimenzí, jež jsou „nad“ pozemským světem v tom smyslu, že jsou „vyšší“ ve své duchovní rovině. Když v této knize používám výraz „nebe“ a mluvím o tom, že je „nad“ námi, беру při tom v potaz, že v dnešní době už si nikdo nemyslí, že nebe je prostě nad námi, na obloze, nebo že je to místo plné obláčků a věčného slunečného svitu, což nám toto slovo evokuje. Když používám slovo nebe, hovořím o rozsáhlých duchovních oblastech, jež se rozkládají mimo tento pozemský svět – mimo celou pozorovatelnou fyzickou dimenzi, která je ve srovnání s tou duchovní pouhým zrnkem písku na poušti.

Existuje ještě jedna skupina – skupina, do níž se rovněž řadí mnozí vědci – jež se také domnívá, že jsme na pokraji objevení Teorie všeho. Teorie všeho, o níž hovoří tato skupi-

na, je však zcela odlišná od již zmíněné teorie, o jejíž vytvoření se snaží zastánci materialistické vědy.

Tato druhá teorie se od té první bude odlišovat ve dvou hlavních ohledech.

V první řadě tím, že prohlásí, že ve skutečnosti není možné *mít* Teorii všeho, pokud máme na mysli teorii, jež je agresivní, materialistická a orientovaná na data.

Druhým rozdílem je skutečnost, že tato druhá Teorie všeho se zabývá i oněmi třemi původními, nadmíru důležitými, základními otázkami, jež se týkají samotné lidské existence. Bude do ní zahrnuto i nebe.

*Vědomí považuji za zásadní. Hmotu považuji
za odvozenou od vědomí. Vědomí nelze obejít.*

*Vše o čem mluvíme, vše, co považujeme
za existující, předpokládá existenci vědomí.*

KVANTOVÝ FYZIK MAX PLANCK (1858–1947)

Ve dvacátém století, po uplynutí třech ohromně úspěšných století, se vědě – zejména jejímu odvětví, známému jako fyzika – dostalo pořádného překvapení. V hloubce, v samém srdci hmoty, fyzika objevila něco, co nebyla schopna vysvětlit. Ukázalo se, že „hmota“, tedy to, co fyzika považovala za dobře známé, není tím, za co ji věda považovala. Přišlo se na to, že atomy, ty nerozbitné malé objekty, pevné jako kámen, jež věda považovala za nejzákladnější stavební kameny našeho světa, ve skutečnosti nejsou nakonec tak pevné, ani tak nerozbitné. Ukázalo se, že hmota je ohromně detailní maticí super silných, ovšem nehmotných sil. Nic hmotného na hmotě není.

A pak to začalo být ještě podivnější. Jestli věda považovala něco za tak dobře známé, jako je hmota, pak to byl pro-

stor – tedy oblast, v níž se hmota pohybovala, pěkně jednoduše. Prostor však rovněž „neexistuje“. Alespoň tedy nikoliv tak prostým, přímočarým a snadno vysvětlitelným způsobem, jak se vědci domnívali. Prostor se ohýbá. Natahuje. Je neoddělitelně propojen s časem. Je vše, jen ne jednoduchý a prostý.

A pak, jako by toho ještě nebylo dost, se objevil ještě jeden faktor: faktor, jenž byl vědě znám, ale o který se do té doby nezajímala. Termín, označující tento fenomén, se ve vědě začal užívat vlastně až v sedmnáctém století, přestože u před-vědeckých národů celého světa zaujímal ústřední pozici v jejich vnímání reality a tyto národy pro něj měly desítky názvů.

Tímto novým faktorem je vědomí – tento prostý, zároveň však nanejvýše neprostý stav, kdy si jsme vědomi – uvědomujeme si sami sebe a svět kolem nás.

Nikdo v rámci vědecké komunity neměl ani nejmenší pochyby, co to vědomí je, to však do té doby nebyl problém. Vědci se vědomím zkrátka nezabývali – protože, jak tvrdili, vědomí je nezměřitelné, tudíž není skutečné. Ve dvacátých letech minulého století však experimenty kvantové mechaniky odhalily, že vědomí je nejen *možné* zaznamenat, ale na subatomární úrovni není možné je *nezaznamenat*, protože vědomí pozorovatele jej vlastně spojuje se vším, co pozoruje. Vědomí je tedy nedílnou součástí jakéhokoli vědeckého experimentu.

Toto odhalení bylo ohromující – přestože se převážná většina vědců rozhodla je i nadále ignorovat. K velkému rozčarování mnoha vědců, kteří se domnívali, že jsou na samém pokraji vysvětlení všeho ve vesmíru ze zcela materialistického pohledu, vědomí zaujalo ústřední pozici na jevišti a odmítalo se z ní hnout. Jak šel čas a vědecké experimenty na subatomární úrovni – v oboru obecně nazývaném kvantová mechanika – získávaly na sofistikovanosti, klíčová role, již ve všech

pokusech hrálo vědomí, byla stále zřejmější, i když ani nadále nebylo možné ji vysvětlit. Jak napsal maďarsko-americký teoretický fyzik Eugene Wigner: „Nebylo možné formulovat zákony kvantové mechaniky zcela konzistentním způsobem, aniž bychom zmínili vědomí.“ Španělský matematický fyzik Ernst Pascual Jordan byl ještě rozhodnější: „Pozorování,“ napsal, „nejen že narušují to, co má být měřeno, ona je vytvářejí.“ To nemusí nutně znamenat, že vytváříme realitu svou představivostí, znamená to však, že vědomí je s realitou natolik provázáno, že není možné si realitu bez vědomí představit. Vědomí je skutečně základním principem existence.

Fyzikové musí teprve interpretovat výsledky experimentů v oblasti kvantové mechaniky a zjistit, co prozrazují o fungování vesmíru. Geniální zakladatelé oboru, mezi něž patří Werner Heisenberg, Louis de Broglie, Sir James Jeans, Erwin Schrödinger, Wolfgang Pauli a Max Planck, se ve snaze plně pochopit výsledky svých pokusů o fungování subatomárního světa obrátili k mysticismu. Podle „problému s měřením“ vědomí hraje klíčovou roli v určování povahy vyvíjející se reality. Není možné oddělit pozorovatele od pozorovaného. Realita, jíž představují experimenty v oblasti kvantové mechaniky, je zcela v protikladu k veškerým očekáváním, která máme na základě našich každodenních životů v pozemském světě. Hlubší porozumění a výklad bude vyžadovat důkladné přezkoumání našeho konceptu vědomí, kauzality, prostoru a času. Pokud chceme překonat záhadu v samém srdci kvantové fyziky, bude třeba zásadním způsobem rozšířit obor fyziky tak, aby plně zahrnoval skutečnost vědomí (duše či ducha) jako základu *všeho, co je*.

*Zastávám názor, že tajemství lidské existence je
neuvěřitelně snižováno vědeckým redukcionismem a jeho*

tvrzením, že dříve či později dokáže vysvětlit veškerý duchovní svět pomocí vzorců činnosti neuronů. Tento názor musí být prohlášen za pověru... musíme přiznat, že jsme duchovní bytosti, jež mají duše a existují v duchovním světě, a zároveň hmotné bytosti s tělem a mozkem, existující v materiálním, hmotném světě.

NEUROFYZIOLOG SIR JOHN C. ECCLES (1903–1997)

Nelze se pouštět do popisu povahy skutečnosti, aniž bychom měli mnohem jasnější náhled na povahu vědomí a jeho vztahu k vznikající realitě v hmotném světě. Mohli bychom učinit větší pokrok, kdyby se odborníci z oboru fyziky skutečně pustili do zkoumání toho, co mnozí vědci nazývají „těžkou otázkou vědomí“. Podstatou této těžké otázky je skutečnost, že moderní neurověda předpokládá, že mozek vytváří vědomí na základě své obrovské složitosti. Neexistuje však jediné vysvětlení, jež by určovalo mechanismus, na jehož základě k tomu dochází. Čím větší objem výzkumu se na mozek zaměřuje, tím více si uvědomujeme, že vědomí existuje na mozku nezávisle. Roger Penrose, Henry Stapp a Brian Josephson patří mezi renomované fyziky, kteří se pokoušejí o začlenění vědomí do fyzikálních modelů, ovšem většina vědců v tomto oboru zůstává netečná k esoteričtějším úrovním zkoumání, jež jsou nezbytné.

*Až věda začne studovat nehmotné fenomény,
učiní v jediném desetiletí větší pokrok
než za předcházející staletí své existence.*

NIKOLA TESLA (1856–1943)

Nová teorie – nová „Mapa všeho“, jejíž jsem zastáncem – bude zahrnovat veškeré převratné objevy, které věda učini-

la v posledním století, zejména nové objevy týkající se povahy hmoty a prostoru a převratné objevy týkající se ústředního významu vědomí, které na počátku dvacátého století uvrhly materialistickou vědu do obrovského chaosu. Bude se zabývat objevy, mezi něž patří i poznatek fyzika Wernera Heisenberga, že subatomární částice ve skutečnosti nikdy nejsou na jednom místě, ale zůstávají v konstantním stavu statistické pravděpodobnosti – takže mohou být tady, mohou být tam, nikdy však nelze přesně, nezpochybnitelně určit jejich polohu. Nebo že foton – jednotka světla – se zdá být vlnou, pokud jej měříme určitým způsobem, a částicí, pokud měříme jinou metodou, *i když po celou dobu zůstává tím stejným fotonem*. Neopomine ani nové poznatky, mezi něž patří i objev Erwina Schrödingera: výsledek určitých subatomárních pokusů je dán vědomím pozorovatele, který je zaznamenává, a to do té míry, že mohou v podstatě „vrátit“ čas, takže atomová reakce, spuštěná uvnitř krabice, uzavřené o tři dny dříve, nemůže být dokončena, dokud není krabice otevřena a výsledky děje nejsou zaznamenány vědomým pozorovatelem. Atomová reakce zůstává v pozastaveném stavu, kdy se zároveň děje i neděje, dokud se neobjeví vědomí a neučiní z ní skutečnost.

Tato nová Mapa všeho bude zahrnovat i obrovské množství dat, které pochází z velmi odlišné oblasti výzkumu, již materialistická věda věnovala v minulosti ještě méně pozornosti než fenoménu vědomí a již zatvrzele ignorovalo i dogmatické náboženství: prožitky blízké smrti. Vize umírajících. Chvilé zjevného kontaktu se zesnulými blízkými. Celou oblast zvláštních, ale zcela skutečných setkání s duchovním světem, která lidé prožívají každou chvíli, o nichž nám však dogmatická věda ani dogmatické náboženství nedovoluje mluvit.

Zážitky, o jakých se mnou lidé mluví každou chvíli.